

ПРОГРАМА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ /НМТ -2024
результатів навчання
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ,
здобутих на основі повної загальної середньої освіти
<https://osvita.ua/doc/files/news/9/946/Ukrmova.pdf>

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки» Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль» Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла»	Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) вміти: - розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жнивварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; - визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості; - розрізняти літературні роди, види й жанри; - співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією; - визначати тему, ідею, проблематику літературних творів; - характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки; - визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;
2. Давня українська література	«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги) Григорій Сковорода. «De Libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень»	- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; - орієнтуватися в сюжетах літературних творів; - визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні
3. Література кінця XVIII – початку XX ст.	Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка» Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля;...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденним... », «Заповіт» Пантелеймон Куліш. «Чорна рада» Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини). Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля» Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей»	- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; - орієнтуватися в сюжетах літературних творів; - визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні
4. Література XX ст.	Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo» Василь Стефаник «Камінний хрест» Ольга Кобилянська. «Valse mélancolique» Леся Українка. «Contra spem spero!», «Лісова пісня» Микола Вороний. «Блакитна Панна»	- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; - орієнтуватися в сюжетах літературних творів; - визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні

	<p>Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...» Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить... », «О панно Інно...» Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...» Микола Хвильовий. «Я (Романтика)» Володимир Сосюра. «Любіть Україну!». Валер'ян Підмогильний «Місто» Юрій Яновський. «Майстер корабля» Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом» Микола Куліш. «Мина Мазайло» Богдан-Ігор Антонин. «Різдво» Олександр Довженко. «Зачарована Десна» Андрій Малишко. «Пісня про рушник» Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти - людина?», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства» Василь Голобородько. «Наша мова» Олесь Гончар. «Модри Камень» Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном» Василь Стус. «Господи, гніву пречистого...» Іван Драч. «Балада про соняшник» Дмитро Павличко. «Два кольори» Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай»</p>	<p>особливості; - визначати провідні мотиви ліричних творів; - аналізувати мову літературного твору; - знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах; - співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором; - співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори; - знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань; - визначати місце і роль письменника в літературному процесі; - пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»; - орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури;</p> <p>Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) знати такі теоретико-літературні поняття:</p>
<p>5. Твори українських письменників-емігрантів</p>	<p>Іван Багряний. «Тигролови» Євген Маланюк. «Уривок з поеми»</p>	<p>- літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика;</p>
<p>6. Сучасний літературний процес (кінець ХХ-початок ХХІ ст.)</p>	<p>Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм, як літературне явище</p>	<p>- лірика; її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет; - епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка; - драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія; - ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума,</p>

		<p>історична пісня, поема;</p> <ul style="list-style-type: none">- літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі;- ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ;- тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі;- композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи);- види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія;- художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія
--	--	--